

Projekt RE:PLAY - 4. sporočilo za javnost

Otroci in strokovnjaki skupaj preoblikujemo igrišča na Zahodnem Balkanu

Inovativen pristop pri preoblikovanju prostorov za igro

Kreativne delavnice v Beogradu v času poletne šole – Šolski laboratorij Ledine 005 je bil posvečen raziskovanju igre skozi igro z učenci.

Beograd, 26. maj 2022 - RE:PLAY projekt, s katerim Evropska unija v okviru programa Ustvarjalna Evropa spodbuja soustvarjanje, naravno igro in vključevanje naravnih prvin pri preoblikovanju otroških igrišč v Srbiji, na Hrvaškem, v Sloveniji, Črni gori in Albaniji, je na polovici izvajanja!

[RE:PLAY](#) (*Redesigning playscapes with children in Western Balkans*) je projekt, ki se je pričel januarja 2021, financira ga Evropska unija, njegov cilj pa je preoblikovanje igrišč, pri čemer so otroci glavni soustvarjalci prostora.

Partnerji smo v zadnjem letu in pol izvedli vrsto soustvarjalnih delavnic in izmenjav med državami. Namen delavnic je preizkusiti nove oblikovalske modele, preko katerih so otroci in mladostniki vključeni kot enakopravni člani pri odločanju glede oblikovanja igralnega prostora. Cilj tega pristopa je spremeniti ustaljeno oblikovalsko prakso oblikovanja za otroke v **oblikovanje z otroki**.

Ta pristop krepi vlogo otrok in mladostnikov, spodbuja njihovo domišljijo in samostojnost pri delu in življenju. Opolnomoči jih pri uveljavljanju pravice do javnih površin in, kar je še pomembneje, do varne in pristne igre.

Javni pogovor "Igra se začne, ko se pojavimo!" je potekal v okviru programa Pogovori med Oddelkom za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete v Beogradu.

V okviru rednega srečanja projektnih partnerjev v Beogradu smo izvedli tudi javni dogodek "**Igra se začne, ko se pojavimo!**", na katerem smo se srečali strokovnjaki, posamezniki in predstavniki organizacij s področja družboslovja, humanistike in prostorskih ved. V okviru triurnega interaktivnega dogodka so imeli gostje edinstveno priložnost, da se z različnih strokovnih in izkustvenih stališč srečajo in pogovarjajo o temi igre, njeni vlogi pri razvoju naših edinstvenih osebnosti, družbe in kultur. Ob pogledu na družbene okoliščine Zahodnega Balkana smo udeleženci govorili o možnih načinih igre, kako jo negovati skozi življenje in jo manifestirati skozi prostor in infrastrukturo mest. Ta spodbuja razvoj otrok in mladostnikov in omogoča uveljavljanje njihove **pravice do igre**, kar je tudi eden izmed projektnih ciljev.

Pogovor je spodbudilo uvodno predavanje profesorice Ane Marjanović-Šejn, ki s svojim delom in prakso že več desetletij opredeljuje parametre za kakovostne prostore za igro. Javna razprava je bila priložnost, da se domača strokovna javnost seznaní s projektom RE:PLAY in se vključi v razmišljanje o trenutnem stanju igre in prostorov za igro v širšem družbenem kontekstu Zahodnega Balkana. Ponovno je bilo poudarjeno, da **je vrhunsko igrišče prav narava**, saj spodbuja radovednost ter domišljijo, v njej pa lahko vse generacije najdejo in ustvarijo svoj prostor za igro.

V preteklih desetletjih smo priča vse večji urbanizaciji mest v regiji, kjer imajo avtomobili in zgoščanje pozidave prednost pred naložbami v povečanje in izboljšanje kakovostnih javnih površin v skladu s potrebami lokalnih skupnosti ter krepitvijo zelene infrastrukture, ki bi mesta naredila bolj odporna na podnebne spremembe in pripomogla k zdravemu okolju za razvoj otrok in odraslih. Partnerske organizacije želimo s tem projektom opozoriti na to problematiko, ki zadeva vse plati družbe in družbenega razvoja, to dejstvo pa močno vpliva na prostore igre, ki so ustvarjeni za sedanje in prihodnje generacije.

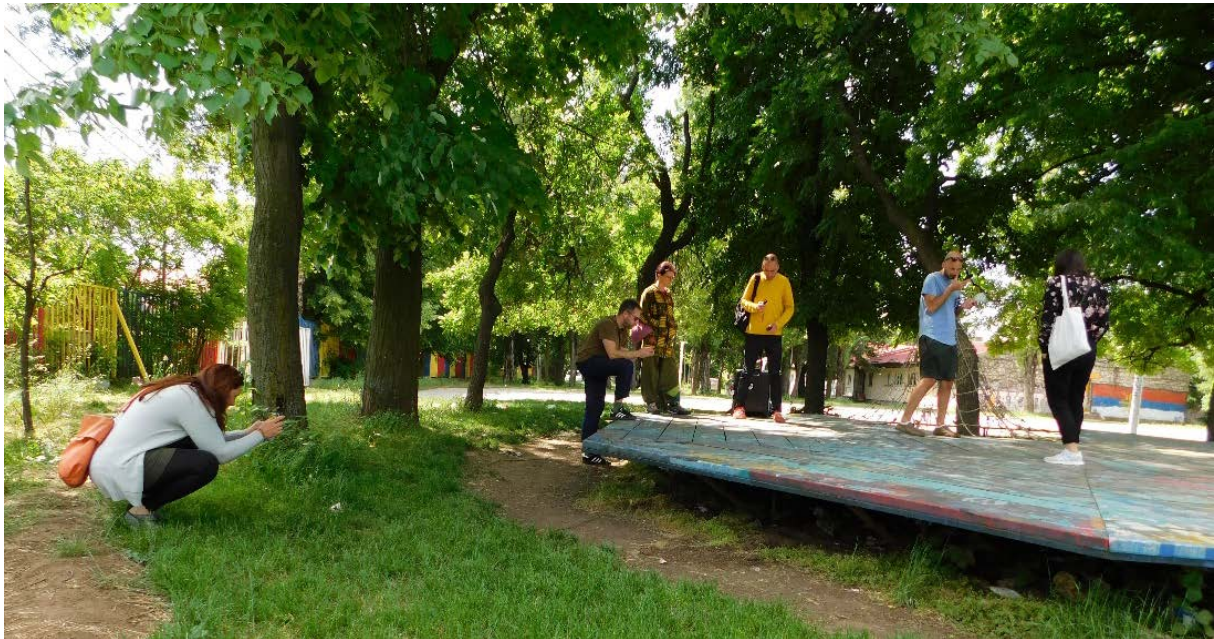

Kolesarski študijski izlet partnerjev Zahodnega Balkana ob podpori Društva Ulice za kolesarje – v iskanju in proučevanju igrišč Beograda.

Partnerji iz regije smo se ob podpori in vodenju Društva *Ulice za kolesarje* popeljali s kolesi po mestnih ulicah v iskanju igre in prostorov zanjo. Čeprav je Beograd v zadnjih letih pridobil več inovativno oblikovanih in interaktivnih prostorov ter vsebin za igro na različnih lokacijah, predvsem ob rekah, smo opazili, da so ti prostori večinoma brez igralcev. Ugotovili smo, da načrtovalska praksa v Beogradu očitno ne vključuje dovolj naravnih prvin, prostori pa niso v dovolj senčeni s krošnjami dreves ali na druge načine, kar bi omogočalo rabo v vročih sončnih dneh, kot smo jih doživeli sami v času študijskega obiska.

Do konca leta 2023 bomo v Beogradu, Zagrebu, Baru, Ljubljani in Tirani partnerske organizacije skupaj z lokalnimi partnerji, otroki in mladimi ustvarile pet prenovljenih igralnih površin, za strokovno javnost pa bo pripravljen priročnik, ki bo povzegal različne metodologije dela.

Kolektiv **Škograd** iz Beograda, ki je tokrat gostil partnersko srečanje, se zadnjih pet let aktivno ukvarja z osvetljevanjem družbenih problemov na obrobju Beograda, na primeru naselja Ledine v Novem Beogradu. Skupaj z Osnovno šolo Vlada Obradovića Kameni, sosedi in otroki tega kraja, ekipa dela na izboljšanju javnih prostorov s ciljem krepitve lokalne skupnosti in zmanjševanja trenda družbene segregacije, ki je prisoten v tem naselju. Preko projekta RE: PLAY in formata poletne šole – šolskega laboratorija, skupina nadaljuje z delom na dolgoročnem cilju opolnomočenja otrok in mladih pri ustvarjanju kakovostnih in solidarnih skupnih prostorov

Obisk večnamenskega kroga »Infrastruktura upanja« na Ledinah, zgrajenega v okviru projekta Ustvarjalna Evropa - Deljena mesta.

Sledite nam na socialnih omrežjih: Facebook [Replay_wb](#) ter Instagram [@replay_wb](#)

Več o projektih partnerjih:

- Društvo Pazi!park (vodilni partner, Slovenija): <http://www.pazipark.si/>,
- Kreativni krajobrazi (Hrvaška): <https://kreativnikrajobrazi.hr/en/>,
- Udruženje Škogled (Srbija): <http://skograd.org/en/home-en/>,
- Qendra Marrëdhënie (Albanija): <http://qendra-m.org/>,
- Gradionica (Črna gora): <https://gradionica.me/>

Kontakt:

Društvo Pazi!park, Ljubljana, Slovenija, vodilni partner,
Gaja Trbižan, pazipark@gmail.com, +386 31889210